

Rapport 8 van het moderamen

Op 18 september jl. verzonden we u een brief die door het Dienstenbureau, de deputaatschappen evangelisatie en diaconaat is opgesteld om de synode te informeren over de aanpak van de vragen die in de kerken leefden vanwege de coronacrisis. Met spoed werd aan het begin van deze crisis een team samengesteld uit genoemde geledingen dat aan het werk ging met de concretisering van overheidsmaatregelen voor de kerken. Dientengevolge werden zij aanspreekpunt voor allerlei vragen die in concrete situaties opgeld deden. De kerken maakten volgens hun rapportage dankbaar gebruik van deze ‘coronagroep’.

Al snel kreeg het moderamen het verzoek om in de overleggen van deze werkgroep te participeren. Uw moderamen heeft daar niet in bewilligd omdat onze opdracht in principe wordt bepaald door de grenzen van de synodale vergaderingen en dien aangaande. Bovendien heeft de coronagroep geen formele opdracht vanuit de kerken ontvangen.

Op het pad van de coronagroep kwam al snel het contact met de landelijke overheid. Dat contact bleek in eerste aanleg op verschillende niveaus plaats te vinden. Er is het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CiO) waarin wij als kerken vertegenwoordigd zijn. Daarnaast heeft het CiO (op verzoek van de landelijke overheid) een platform ontwikkeld naast het dagelijks bestuur dat een direct aanspreekpunt voor de overheid vormt met betrekking tot de maatregelen die de kerken direct raken.

Tot twee keer toe is er inmiddels overleg geweest met minister Grapperhaus. Ds. Jelle Nutma (Gorinchem), mede werkzaam voor het deputaatschap evangelisatie, heeft deelgenomen aan deze besprekingen. Ook vanuit het deputaatschap diaconaat en vanuit het Dienstenbureau zijn vele uren gestoken in het begeleiden van kerken.

Het aantal uren als mede de kosten die gemaakt zijn zien er tot zover als volgt uit:

Specificatie kosten corona team periode start t/m 31-5

Nutma	2.695
Setz	9.277
HB	9.240
RB	3.696
Secretariaat	5.632
Totaal	30.540 *

* Niet meegenomen zijn de uren van de andere consultants bij de opstart waarbij contact is gezocht met alle plaatselijke kerken.

Periode 1/6 – 31/8

Nutma	2.940
Setz	2.022
HB	1.145
RB	576
Secretariaat	512
Totaal	7.195

Periode vanaf 1/9 – 30/9

Nutma	525
Setz	674
HB	840
RB	72
Secretariaat	
Totaal	2.111

De verwachting is dat oktober hoger uitvalt, door extra werk van Jelle Nutma voor een voor de kerken te ontwikkelen routekaart.

- 5 De maanden daarna zullen naar verwachting op het niveau van september liggen.

10 Uw moderamen heeft het rapport van de coronagroep naar u als afgevaardigden verzonden met het oog op kennisgeving. Immers, er lag geen opdracht en er kan derhalve niet zomaar iets op de agenda verschijnen dat de kerken niet zelf geagendeerd hebben middels een vergadering.

15 Nu echter de coronacrisis langer aanhoudt en het werk van de coronagroep eerder lijkt toe te nemen dan af te nemen, was het voor de coronagroep onbevredigend dat het moderamen hun verzoek slechts ter kennisgeving aan de afgevaardigden zou aanbieden. Zij verzochten daarom om een onderhoud met het moderamen. Het moderamen en een afvaardiging van de coronagroep hebben elkaar ontmoet op 27 oktober jl. voor een gesprek over het door hen aangeleverde rapport.

20 Aanvankelijk riep het rapport van de coronagroep bij het moderamen vragen op. Een belangrijke vraag was of door het wegvallen van activiteiten door de coronacrisis niet ook gelden werden bespaard. We hebben ons ervan vergewist dat de uren die genoemd worden reëel zijn in het licht van de crisis en dat het werk ook een adequaat antwoord vormt op de nood die in (zeker ook kleinere) kerken gevoeld wordt.

25 Een van de problemen die het moderamen ziet is dat er in onze kerkstructuur geen kerkordelijk gewaarborgd mandaat is voor leiderschap in een crisissituatie zoals deze. Er wordt daarom ad hoc gereageerd en een budget voor de activiteiten die onontkoombaar zijn, ontbreekt.

30 De coronagroep heeft aangegeven dat het naar haar idee goed zou zijn om zo'n leiderschap met 'noodbudget' aan te wijzen voor een volgende mogelijke crisis. Wie is er dan eindverantwoordelijk en wie neemt als eerste de bal op?

35 Volgens uw moderamen zijn drie zaken daarbij van groot belang. Het eerste vormt de kerkordelijke verankering van zo'n soort verantwoordelijkheid. Onze presbyteriaal-synodale kerkstructuur maakt een comité dat 'boven de partijen hangt' op voorhand onwenselijk. Tegelijk is zo'n gezelschap in tijden van crises wel noodzakelijk. Valt een dergelijke omvangrijke taak zondermeer onder de taak van deputaten vertegenwoordiging? Wij stellen daarom voor om een opdracht aan het deputaatschap kerkorde en kerkrecht te verstrekken om deze vragen te onderzoeken

40 Ten tweede ligt hier naar onze indruk een belangrijke rol weggelegd voor ons deputaatschap Contact met de Overheid dat we in dit geheel niet direct ontmoet hebben, al is ons bekend dat het deputaatschap vertegenwoordigd is in het CiO.

Ten derde vragen bovenstaande gegevens (samen met de brief van het Dienstenbureau van 18 september 2020) om een beoordeling van onze eigen commissie 6.

Deze drie zaken brengen het moderamen tot de volgende besluitvoorstellen:

1. onder dank goedkeuring te verlenen aan het werk van het Dienstenbureau, het deputaatschap evangelisatie en het deputaatschap diaconaat voor de inspanningen en bewezen diensten in de huidige coronacrisis;
- 5 2. goedkeuring te verlenen aan het urenoverzicht met bijbehorende kosten zoals dat door de drie genoemde deputaatschappen is ingediend;
3. het deputaatschap kerkorde en kerkrecht opdracht te geven onderzoek te doen naar de kerkordelijke verankering van leiderschap in een zich voordoende crisis;
- 10 4. het deputaatschap contact met de overheid opdracht te geven om zich te bezinnen op eigen rol en verantwoordelijkheid inzake de gesprekken met de landelijke overheid in tijden van een crisis.

In rapport 20 van cie 6 leest u een beoordeling van dit voorstel met betrekking tot de kosten van dit proces en voor een eventuele volgende crisis.

15

Namens het moderamen,
S.P. Roosendaal, scriba II

20